Regelrådet

Yttrande 2023-01-11

Vårt diarienummer RR 2022–306

Ert diarienummer A2022/4145

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Statistikmyndigheten (SCB)

Yttrande över förslag till föreskrifter om undersökningen Innovation i företagssektorn

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till föreskrifter om skyldighet för företag att lämna uppgifter till statistik om innovation i företagssektorn. Föreskrifterna handlar om uppgiftsskyldighet för den officiella statistiken och statistik enligt EU rättsakter för åren 2020–2022.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i remissen att inför undersökningsomgång 2022 har flera ändringar genomförts eller ska genomföras, jämfört med föregående undersökningsomgång. En ny genomförandeförordning (EU) som reglerar undersökningen har utfärdats[1], modellenkäten från Eurostat har förändrats, den nationella anpassningen av enkäten har ändrats och den nya statistiska enheten ”Företagsenhet” ska implementeras i undersökningen. Vidare anges att med anledning av ovan nämnda ändringar behöver den aktuella föreskriften för innovation i företagssektorn uppdateras. Förslagsställaren redogör vidare utförligt för bakgrund och syfte med respektive ändring i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i remissen att förslagsställaren är förbunden, enligt Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1092 att genomföra undersökningen baserat på framtaget frågeformulär, samt leva upp till de kvalitetskrav som ställs upp. Majoriteten av efterfrågade uppgifter är av kvalitativ typ, för dessa finns således ingen möjlighet att utnyttja administrativa datakällor för insamling. Förslagsställaren bedömer därför att det i dagsläget inte finns några alternativa lösningar. Därutöver anges att i det fall regleringen inte kommer till stånd blir effekten en drastiskt minskad svarsfrekvens och med det, försämrad kvalitet på

[1] Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/1197 av den 30 juli 2020 om tekniska specifikationer och förfaringssätt enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2152 om europeisk företagsstatistik och om upphävande av tio rättsakter på området företagsstatistik.

resultaten för en stor andel av variablerna i undersökningen. Statistiken skulle då inte vara jämförbar över tid, med andra nationella undersökningar eller med övriga EU-länder.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren anger i konsekvensutredningen att undersökningen innovation i företagssektorn regleras i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1092 om tekniska specifikationer för datakrav för ämnet innovation i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2152. Resultatet från undersökningen tas fram med utgångspunkt i förordningen (EU) 2022/1092 samt med stöd i Eurostats metodologiska riktlinjer för Innovation i företagssektorn (CIS).

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren föreslår att föreskrifterna ska träda i kraft den 15 februari 2023 och att insamlingen av innovation i företagssektorn (CIS) 2022 ska påbörjas den 9 mars genom utskick av missiv och inloggningsuppgifter till ett elektroniskt frågeformulär. Vidare anges att sista svarsdatum ska vara tre veckor efter utskicksdatum, dvs. den 30 mars 2023. Därefter ska två påminnelser skickas ut, med två veckors mellanrum i enlighet med rekommendationer från Eurostat.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges i remissen att den statistiska populationen för undersökningen bestäms av Eurostat och specificeras i Kommissionens genomförandeförordning 2022/1092. Utöver de krav som fastställs av EU inkluderar även den statistiska populationen prioriterade branscher utifrån nationella behov. Totalt väntas cirka 9 000 företag ingå i undersökningen. Förslagsställaren redogör vidare utförligt för berörda företag utifrån bransch med hjälp av SNI koder. Merparten av de berörda branscherna regleras av Eurostat, därutöver berörs även byggindustrin, utbildningsväsendet och enheter för hälso- och sjukvård.

Vad gäller berörda företagens storlek anges att undersökningen omfattar företag med 10 eller fler anställda. Alla företagsenheter med minst 200 anställda i urvalsramen totalundersöks. För företagsenheter med 10–199 anställda genomförs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval från SCB:s samordnade urvalssystem. Det samordnade urvalssystemet (SAMU) tar hänsyn till vilka SCB undersökningar företagen ingår i, för att minska bördan för dessa företag.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Förslagsställaren anger att kostnaderna för att besvara undersökningen består till störst del av löner och arvoden. I SCB:s årsredovisning 2021 presenteras timkostnaden för företag,

som används som underlag i beräkning av uppgiftslämnarbördan. Timkostnaden för 2021 var 911 kr. Vidare anges att den genomsnittliga svarstiden för undersökningen avseende referensperiod 2018–2020 var 26 minuter (35 frågor). Förslagsställaren bedömer trots minskat antal frågor att den genomsnittliga svarstiden för undersökningsomgång 2022 är densamma som föregående. Detta då förändringen av svarsalternativen relativt sett bedöms ha ökat uppgiftslämnarbördan per fråga. I urvalet för 2022 års undersökning beräknas cirka 9 000 företag ingå. Detta ger en total tidsåtgång på 9 000 x (26/60) = 3 900 timmar. Utifrån detta beräknas uppgiftslämnarkostnaden uppgå till 3 552 900 kronor (3 900 h x 911 kr/h = 3 552 900).

Det anges vidare att på uppdrag av Energimyndigheten tillkommer en modul för energiforskning i innovationsundersökningen. Modulen är frivillig för företagen att besvara och består av en fråga med sju utgiftsposter. Enbart de företag som uppgett att de haft utgifter för egen FoU under referensperiodens sista år kommer att få denna fråga. Därtill är det inte samtliga svarande som har utgifter för respektive energiforskningsområde, då kan posten lämnas blank. Den genomsnittliga svarstiden för denna fråga uppskattas till 5 minuter. Timkostnaden för uppgiftslämnarna under 2021 anges vara 911 kronor. Detta ger en total tidsåtgång på 9 000 x (5/60) = 750 timmar. Detta är givet att alla företag i populationen får frågan och sedan väljer att besvara den. Utifrån detta beräknas uppgiftslämnarkostnaden uppgå till 683 250 kronor (750 h x 911 kr/h = 683 250).

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företagens kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställaren bedömer att förslagen inte har någon påverkan på företagens konkurrensförhållanden.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet kan inte se någon uppenbar påverkan på konkurrensförhållanden som kunde och borde ha tagits upp. Beskrivningen är därför tillräcklig.

Regelrådet finner därför redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren gör bedömningen att förslaget inte påverkar företagen i annat avseende än ovan nämnda kostnader.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Regelrådet har inte kunnat återfinna en beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. Mot bakgrund av att den statistiska populationen för undersökningen bestäms av Eurostat är det, såvitt Regelrådet kan bedöma, svårt att se hur särskilda hänsyn skulle kunna tas till små företag. Vidare framgår det av konsekvensutredningen att de minsta företagen (0–9 anställda) inte kommer att behöva lämna uppgifter och enbart företag med minst 200 anställda kommer att totalundersökas.

Med anledning av förslagets karaktär kan därför en utelämnad beskrivning godtas i denna del.

Regelrådet finner avsaknad av redovisning av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning hade med fördel kunnat vara tydligare med det hindrar inte att den befintliga redovisningen i alla delar är tillräckligt väl beskrivna.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 11 januari 2023.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjer och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Steven Wall.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Steven Wall
Föredragande